

ZÁPIS: Webinar and networking event Social Sciences and Humanities in Horizon Europe: diving into the opportunities

Datum:	2.6.2021
Místo konání:	online
Záznam z akce:	https://www.youtube.com/watch?v=JulHBT3UYHI
Zapsal/a:	Denisa Fančová, Senior odborný konzultant pro výzkum

1

Dne 2. června 2021 zorganizovala Slovenská styčná kancelář (SLORD) a Litevská kancelář (LINO) pro vědu a výzkum v Bruselu webinar: „Social Sciences and Humanities in Horizon Europe: diving into the opportunities“.

Setkání zahájila **Beatrice Lucaroni** (GŘ RTD), která poukázala na potřebu integrace společenských a humanitních věd (SSH) do VaVal. Většina společenských výzev, kterým naše společnost v současnosti čelí, je příliš komplexní na to, aby mohly být řešeny jenom jednou vědeckou disciplínou. Na to, abychom mohli těmto výzvám čelit, je potřeba spolupráce mezi SSH a STEM (věda, technologie, strojírenství a matematika). Lepší integrace SSH disciplín v projektech VaVal napomůže k většímu společenskému dopadu, zapojení občanské společnosti a celkově k lepší budoucnosti našich občanů. Za účelem sledování integrace SSH do VaVal jsou Evropskou komisí pravidelně vydávány hodnotící zprávy. Prozatím neexistuje žádný informační systém, který by dokázal data automaticky zpracovávat a vyhodnocovat.

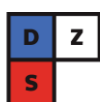
V pořadí již [pátá hodnotící zpráva „Intergation of social sciences and humanities in Horizon 2020“](#) byla zveřejněna začátkem letošního roku. Rozsah této monitorovací zprávy byl postupně rozšířen tak, aby zahrnoval Evropskou radu pro výzkum, budoucí a vznikající technologie, akce Marie Skłodowska-Curie a výzkumné infrastruktury. Zpráva se letos rovněž zabývá částí programu „Věda se společností a pro společnost (SwafS)“.

Zpráva ukazuje, že od zahájení programu bylo v mnoha oblastech dosaženo významného kvantitativního pokroku. Také však ukazuje, že je třeba vyvinout větší úsilí ke zlepšení kvality integrace SSH, jelikož úroveň účastí SSH institucí se výrazně liší v závislosti na jednotlivých částech programu a členských státech. Nejdůležitější zjištění zprávy jsou:

- Kvalita integrace SSH se v roce 2018 výrazně zlepšila: 65 % projektů mělo kvalitní integraci SSH;
- Podíl projektů, které nesplnily některá kritéria kvality, se snížil;
- Témat označených jako spadajících do SSH bylo 130, oproti 113 v roce 2017 – v rámci označených témat v roce 2018 bylo financováno 391 projektů, což je nárůst z 262 v roce 2017;
- Celkový rozpočet projektů činil 1,9 miliardy eur, oproti 1,2 miliardy eur v roce 2017;
- Z celkového rozpočtu bylo 415 milionů eur určeno partnerům SSH, což je značný nárůst oproti 272 milionů eur v roce 2017;
- Výsledky jsou srovnatelné s předchozími roky, pokud jde o podíl projektů s partnery SSH (86 %), zapojení partnerů SSH (26 %) a podíl na rozpočtu (22 %).

Po úvodní prezentaci následovala prezentace úspěšných H2020 projektů, které s ohledem na integraci SSH představují příklady dobré praxe – [ENTRANCES](#); [EU HYBNET](#) a [Sparta](#).

Harald Hartung (GŘ RTD) se ve svém příspěvku věnoval roli SSH v programu Horizont Evropa. Přístup k integraci SSH bude v HEU více holistický (napříč celým programem a během celého životního cyklu

PODPOŘENO
PROJEKTEM
MŠMT MS2102

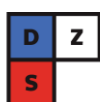
projektů); více explicitní (očekávaný společenský dopad je jasně stanoven už na úrovni pracovních programů) a větší důraz bude kladen i na hodnocení a follow-up projektů. Právě společenský dopad je jedním ze tří kategorií tzv. *Key Impact Pathways* Horizontu Evropa. Cílem je umožnit tvůrcům politik a širší veřejnosti získat pravidelné informace o dopadech a výhodách programu. V rámci jednotlivých pracovních programů dojde mimo jiné i k vyznačení výzev, v rámci kterých se očekává silný důraz na SSH (134 výzev v roce 2021 a 152 výzev v roce 2022). V projektových návrzích takto označených výzev bude potřeba v části B.1 jasně vysvětlit roli těchto disciplín v projektu, případně odůvodnit, proč nejsou tyto disciplíny zastoupeny. V části B.2 je pak potřebné popsat, jaká je expertíza navrhovaného konsorcia v oblasti SSH. Neschopnost dostatečně vysvětlit výše uvedené bude vést ke snížení hodnocení projektového návrhu. Za účelem lepší integrace SSH dojde také k navýšení počtu hodnotitelů z této oblasti.

Gabi Lombardo (EAASH) ve svém příspěvku představila [evropskou alianci pro SSH \(EAASH\)](#), jejíž cílem je podporovat výzkum v této oblasti a spolupracovat s tvůrci politiky a poskytovateli podpory výzkumu za účelem zviditelnění SSH. Aliance má více než 65 členských organizací z celé Evropy a zahrnuje více než 100 000 výzkumných pracovníků.

Frank Siebern-Thomas (GŘ EMPL) představil cíle klastru 2 programu Horizont Evropa, jehož hlavním záměrem je posilovat demokratické vládnutí a občanskou účast v Evropě, chránit a zpřístupňovat evropské kulturní dědictví a hledat odpovědi na současnou společenskou, ekonomickou a technologickou transformaci. Klaster je členěn na tři výzkumné destinace: 1) demokracie a vládnutí; 2) evropské kulturní dědictví a kulturní a kreativní průmysl a 3) společenská a ekonomická transformace. Největším předmětem zájmu GŘ EMPL je právě třetí destinace, a to konkrétně výzkum v oblasti sociálních, politických a ekonomických nerovností, v oblasti modernizace systémů pracovního trhu, pracovní mobility, migrace a dopady pandemie COVID. Očekávaný dopad klastru 2 je modernizace pracovních trhů a systémů sociálních zabezpečení, konsolidace demokracie, vlády práva a lidských práv v EU a na globální úrovni, ale také i lepší porozumění globálních hodnotových řetězců. Pro rozvinutí relevantních výstupů projektu HEU v této oblasti je poté možno navazovat financováním z různých programů EU, jako např. z [programu Evropského sociálního fondu \(ESF+\)](#), který slouží na podporu zaměstnanosti v členských státech a na propagaci hospodářské a sociální soudržnosti.

Další příležitost pro zapojení aktérů z oblasti SSH – Znalostní a inovační centrum Evropského inovačního a technologického institutu (EIT) v oblasti kulturního a kreativního průmyslu (EIT CCIS KIC) – byla představena **Sylviou Jahn** (EIT). Nové EIT KIC spojí kulturní a kreativní organizace z průmyslného, akademického a výzkumného sektoru a napomůže jim vytvořit nová inovativní řešení, která je učiní silnějšími a odolnějšími. EIT CCSI KIC bude využívat již osvědčené nástroje EIT: a) vzdělávání podnikatelů zaměřené na tvorbu start-upů, na rozvoj inovačního, kreativního a podnikatelského ducha, rozvoj prostřednictvím vzdělávacích kurzů organizovaných EIT ve spolupráci s univerzitami atp. b) podpora inovativních projektů skrz financování ze zdrojů EIT, c) podpora vzniku start-upů a jejich rozvoj především v jejich počáteční fázi. Harmonogram výzvy ([Indicative Roadmap 2021-2022](#)) předpokládá její otevření v říjnu/listopadu 2021, s uzávěrkou v březnu 2022, vyhodnocení předložených návrhů do června 2022 a na podzim 2022, případně od začátku roku 2023 zahájení činnosti vybraného konsorcia. Za účelem propojení potenciálních partnerů byla spuštěna nová [networkingová platforma](#), která bude dostupná do dubna 2022.

Giorgio Tessardi (JRC) poté v krátkosti představil novou interdisciplinární iniciativu Nového Evropského Bauhausu, která byla poprvé představena během projevu předsedkyně Evropské komise Ursuly von der Leyen v září 2020. Iniciativa v sobě sdružuje cíle Zelené dohody pro Evropu a strategie *Renovation wave* a její cílem je podpořit transformaci společnosti a veřejného prostoru a vytvořit atraktivnější a udržitelnější prostředí k životu, v němž budou navrženy nové způsoby bydlení. Iniciativa v sobě kombinuje přístupy a pohledy z oblasti vědy, technologie, inovace, architektury, designu, kultury, sociologie, ekologie a udržitelnosti. Nový evropský Bauhaus se v současné době nachází v počáteční fázi tzv. společného návrhu (co-design phase), který probíhá od října 2020 do konce června 2021. V tomto

období mohou sami občané přispívat k utváření tohoto hnutí a zasílat podněty, připomínky a konkrétní příklady z jejich okolí do jednotlivých kategorií: 1. Příklady 2. Nápadů & Vize 3. Výzvy, překážky & Potřeby, a to prostřednictvím [webového rozhraní Collector](#). V září pak bude představena zpráva z designového období, budou vyhlášeny výherci cen Evropského Bauhausu a dojde k otevření první výzvy pilotních projektů.

Dileta Nenénė (Creative Europe Desk Lithuania) v závěru představila program Kreativní Evropa na období 2021–2027, který byl oficiálně spuštěn 26. května 2021. Cílem programu Kreativní Evropa je vytvořit jednotný rámec pro financování projektů v oblasti scénických umění, výtvarného umění, nakladatelství a literatury, filmu, televize, hudby, mezioborového umění, kulturního dědictví a videoher, maximálně využít synergií mezi různými sektory, a zvýšit tak účinnost poskytované podpory. Snahou programu je zvýšit konkurenceschopnost těchto odvětví a rozvíjet a propagovat evropskou kulturní a jazykovou rozmanitost a dědictví. V prvním roce programu bude program disponovat bezprecedentním rozpočtem ve výši 300 mil. eur. Přijetí pracovního programu představuje základ pro první výzvy v rámci nového programu. Celkový rozpočet programu na sedmileté období činí 2,44 miliardy eur. Program Kreativní Evropa se skládá ze tří dílčích programů: 1) dílčí program MEDIA – podpora evropské kinematografie a audiovizuálního průmyslu; 2) dílčí program Kultura – podpora mezinárodních projektů v oblasti kulturních a kreativních odvětví a 3) mezioborová část – podpora politické spolupráce a poskytování informací. Z mezioborové části bude rovněž podpořen nový Creative Innovation Lab, jehož cílem bude podporovat mezisektorové inovace. Záruční fond pro kulturní a kreativní odvětví bude v programovém období 2021–2027 integrován pod program InvestEU.

Další speciální akce financované z programu Kreativní Evropa jsou: 1) pravidelné Evropské ceny v oblasti dědictví, literatury, architektury a muziky; 2) Evropské hlavní město kultury a 3) Označení Evropské dědictví.

